■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

جام جم

پنجشنبه ۱ آذر ۱۴۰۳ | ۱۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۶
۲۰ صفحه | سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۹۱۳
Thursday | November 21 | 2024

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

حراج سیاه فرهنگی

■ چرا برندهای ایرانی اصرار به برگزاری «جمعه سیاه» دارند؟

از همین حالا احتمالا صندوق پیامک تلفن‌های همراه ما پر شده از پیشنهادهای تخفیف عجیب و غریبی که به‌واسطه «جمعه سیاه» ارسال شده‌اند. بلک‌فرایدی یا همان جمعه سیاه یا جمعه خرید، به‌طور سنتی در جمعه بعد از جشن شکرگذاری در آمریکا برگزار می‌شود اما به نظر می‌رسد هول برندهای ایرانی از عقب نماندن از این جنون خرید، برگزاری این مراسم را به یک هفته زودتر کشانده است! جالب این‌که اساسا تخفیف روی اجناس برای کالاهای ایرانی هیچ‌گاه راستی‌آزمایی نشده است. به این معنا که بسیاری از کالاها حتی در این روز خاص گران‌تر از همیشه عرضه شده‌اند اما در رابطه با بازارهای غربی هم این‌گونه است که تاکنون تحقیقات زیادی درباره راستی‌آزمایی تخفیف‌های ویژه مرتبط با جمعه سیاه انجام شده و نتیجه آنها هشدار به مصرف‌کنندگان درباره قیمت کالاهای به حراج گذاشته شده در این روز بوده است. بسیاری از این تحقیقات نشان داده‌اند قسمت اعظم معاملات جمعه سیاه، شش ماه قبل از این حراجی‌ها یا در سال پیش با قیمت‌های مشابه یا حتی پایین‌تر عرضه شده‌اند! اکنون از ۱۹۵ کشور جهان تخمین زده می‌شود که ۵۰ تا ۶۰ درصد کشورها جمعه سیاه را جشن می‌گیرند. به‌عنوان مثال، در میان کشورهای اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان در سه تا چهار سال گذشته شروع به پذیرش جمعه سیاه در فرهنگ خرید خود کردند. امروزه خرده‌فروشان آنلاین ایرانی در آخرین جمعه ماه نوامبر، کمپین‌های تخفیفی ارائه می‌دهند و مردم نیز به بهانه تخفیف بیشتر در این روز خرید می‌کنند. علیرضا شریفی‌یزدی، جامعه‌شناس معتقد است نظام حاکم بر کشور ما نیمه‌سرمایه‌داری است و نهایتا از تمام سازوکارهای سیستم سرمایه‌داری استفاده می‌کند اما آنچه ما تحت عنوان بلک‌فرایدی از آن بهره می‌گیریم، یک شکل ناقص و معیوب نظام سرمایه‌داری جهانی است. نظام سرمایه‌داری با استفاده از فشن و مد دست به نیازسازی می‌زند. به‌عنوان مثال، شما سال گذشته پیراهنی را متناسب با رنگ سال خریدید و امسال به دلیل تغییر رنگ سال، دیگر از آن استفاده نمی‌کنید. درواقع، نظام سرمایه‌داری هرساله در عرصه طراحی لباس، رنگ‌های جدیدی را ارائه می‌دهد و با همین روش ساده، باعث می‌شود تا افراد دنبال مدگرایی بروند تا این بازار مکاره بچرخد.

به‌گفته شریفی‌یزدی، بزرگ‌ترین آسیب بلک‌فرایدی، باز شدن یک حفره برای فرود عنصرهای فرهنگی بیگانه و تهاجم فرهنگی است و در بلندمدت ما شاهد تغییر فرهنگ و فراموش کردن ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی جامعه خواهیم بود. او معتقد است هرگاه یک سیستم فرهنگی به اندازه کافی در درون خود زایش نداشته باشد و نتواند خودش را با واقعیت‌های موجود در جامعه تطبیق دهد، عنصرهای فرهنگی آرام‌آرام به سمت میرایی (فرآیند خاموشی) گرایش پیدا می‌کند؛ بنابراین چون جامعه نمی‌تواند بدون فرهنگ حرکت کند، در نتیجه از فرهنگ‌های دیگر تقلید می‌کند. این ماجرا اما سوی دیگری هم دارد و آن مربوط به سیاست‌های فرهنگی در کشور است. اساسا اگر مسئولان فرهنگی به نیازهای جامعه توجه می‌کردند و برای آن برنامه درستی داشتند، هرگز شاهد تقلید و ترویج فرهنگ‌های غربی همچون هالووین، کریسمس، ولنتاین و بلک‌فرایدی در جامعه نبودیم.

افزایش فروش در جمعه سیاه

فروش آنلاین بلک فرایدی در جهان به روایت آمار

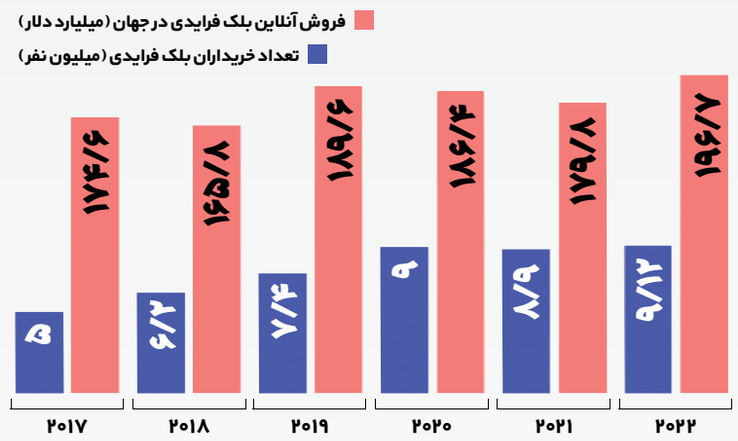

درصد فروش آنلاین چه کالاهایی بیشتر است؟

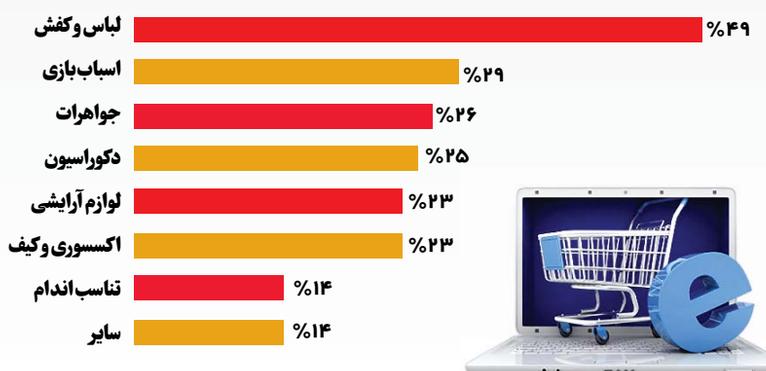

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۵۰	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۷
غروب آفتاب: ۱۶:۵۴	اذان صبح: ۵:۲۰
اذان مغرب: ۱۷:۱۳	طلوع خورشید: ۶:۴۷

امروز در تاریخ

■ زادروز داریوش اسدزاده، بازیگر/ ۱۳۰۲
■ زادروز ایرج بسطامی، خواننده/ ۱۳۳۶

حکمت

امام کاظم(ع): بهترین عبادت بعد از شناختن خداوند، انتظار فرج و گشایش است./ الکافی

واحه

هرگز نیاید در نظر نقشی ز رویت خوبتر
شمسی ندانم یا قمر، حوری ندانم یا پری/ دهلوی

نکته روز

هراس از حقیقت

انگیزه اسرائیل از حجم بالای خبرنگارکُشی چیست؟

به کار بردن اصطلاح «جنگ اسرائیل علیه رسانه‌ها» سخن گزافی نیست چه این‌که شواهد و مدارک رسمی و غیررسمی فراوانی طی یک سال گذشته وجود دارد که نشان می‌دهد ارتش اسرائیل کاملا آگاهانه و عامدانه خبرنگاران، عکاسان خبری و سایر عوامل رسانه‌ای را مورد هدف قرار داده است. براساس آمارهای رسمی که از سوی مقامات فلسطینی و لبنانی منتشر شده، از ابتدای جنگ غزه تا به امروز قریب به ۲۰۰ خبرنگار در حملات رژیم اسرائیل به شهادت رسیده‌اند. همچنین طبق گزارش رسانه‌هایی که گزارشگرانی در اراضی اشغالی داشته‌اند، ارتش اسرائیل تاکنون ۱۶۰۰ بار به خبرنگاران در مناطق مختلف غزه و جنوب لبنان حمله کرده و دست‌کم ۷۵ دفتر رسانه‌ای یا مقر خبرنگاران را عمدا هدف قرار داده است. حمله روز یکشنبه (۲۷ آبان) به ساختمانی در منطقه رأس‌النبع بیروت و به شهادت رساندن محمد عفیف النابلسی، مسئول رسانه‌ای و اطلاع‌رسانی حزب‌ا... لبنان هم از جدیدترین این حملات بوده است.

اما رژیم صهیونیستی از حذف خبرنگاران جبهه مقاومت و ساکت‌کردن رسانه‌های مستقل چه اهدافی دارد و چه سودی می‌برد؟

«ترور حقیقت و ترور روایت» اولین و مهم‌ترین هدف صهیونیست‌ها از حذف خبرنگاران میدانی و کوتاه‌کردن دست رسانه‌ها از میدان‌های نبرد است. رژیم صهیونیستی با هدف‌گیری و کشتار خبرنگاران و خفه‌کردن صدای مقاومت تلاش می‌کند جریان اطلاع‌رسانی جبهه مقاومت را از بین برده و سپس همزمان از طریق رسانه‌های عبری که عمدتا تحت نظارت شدید و بازوی جنگ رسانه‌ای ارتش و سازمان‌های اطلاعاتی اسرائیل به‌شمار می‌آیند و همچنین با کمک رسانه‌های غربی، روایت خود را از تحولات میدانی و سیاسی غالب یا به عبارت دیگر به افکار عمومی قالب کند یا دست‌کم از اثر روایت دشمن بکاهد.

گرچه موج اعتراضات افکار عمومی بین‌المللی علیه جنایات اسرائیل در غزه طی یک سال گذشته کم نبوده اما باید گفت که در صورت عدم همراهی رسانه‌های جریان اصلی جهان با رژیم صهیونیستی، این اعتراضات می‌توانست به‌مراتب شدیدتر و مؤثرتر باشد به‌گونه‌ای که ممکن بود مانع از ادامه جنگ تا امروز شود. در دست‌گرفتن جریان رسانه‌ای و انتشار ناامیدی در میان مردم فلسطین و لبنان و از بین بردن انگیزه مقاومت هدف دیگر رژیم صهیونیستی از حمله به خبرنگاران و حذف آنها از میادین نبرد است.

علاوه بر آن، اسرائیل تاکنون به هیچ رسانه‌ای، حتی رسانه‌های غربی اجازه نداده وارد غزه شوند. ورود خبرنگاران و رسانه‌های مستقل، یعنی ضبط و ثبت اسناد و شواهد بیشتر و معتبرتر از جنایات و نسل‌کشی این رژیم در غزه. حذف خبرنگاران از میدان نبرد می‌تواند راهکار این رژیم برای جلوگیری از افشای بیشتر جنایات جنگی تل‌آویو باشد.

در این زمینه باید گفت آفریقای جنوبی پرونده‌ای را برای بررسی نسل‌کشی رژیم صهیونیستی در دیوان بین‌المللی دادگستری باز کرده و اخیرا از ارائه مدارک و شواهد جدیدی به دیوان در زمینه جنایات جنگی این رژیم خبر داده است. بیشتر این مدارک و شواهد مرهون خدمات معدود خبرنگارانی است که در غزه حضور داشته و با وجود خطرات بسیار زیاد تلاش کرده‌اند حقیقت جنگ اسرائیل در غزه را برای مردم جهان روشن کنند. از نگاه اسرائیل، حذف خبرنگاران راهکاری برای جلوگیری از آشکارشدن بیشتر جنایاتش در غزه و فرار از قرار گرفتن در معرض قضاوت افکارعمومی جهان است.

پیشخوان

حرف‌هایی که باید به پدرم می‌زدم

نگاهی به «شغل پدر»؛ روایتی از رابطه پیچیده پدر و پسری

نویسنده: سورژ شالاندن
مترجم: مهستی بحرینی
نشر: نیلوفر
سال انتشار: ۱۴۰۳

کتاب «حرف‌هایی که باید به پدرم می‌زدم»، می‌گوید؛ شغل پدر هرکسی شاید از مهم‌ترین و مؤثرترین فاکتورهای زندگی‌اش باشد. چیزی که حتما در مدرسه از تو می‌پرسیدند و با ارجاع به جواب همین سؤال بود که می‌توانستند تیپ و قیافه‌ات را بسنجند و بسیاری از رفتارهایت را تحلیل و قضاوت کنند. شالاندون هم در رمانش به همین مسأله پرداخته است. رمانی که روایت رنج‌های پسرکی فرانسوی است با پدری که شغلش معلوم نیست یا شغل‌های مختلفی دارد و ما در طول خواندن کتاب، نمی‌فهمیم او دقیقا چه می‌کند. در فرم‌های مدرسه پسر می‌نویسد که پدرش شغلی ندارد. هیچ‌کس به خانه آنها نمی‌آید و پدر با شخصیت‌هایی خیالی است که ارتباط دارد، سایه‌هایی که «امیل» فقط از پدرش درباره‌شان شنیده است. «شغل پدر» درباره رابطه یک پدر و پسر است با پس‌زمینه‌ای تاریخی و سیاسی. داستان در فرانسه و با تأکید بر بحران الجزایر و تصمیم ژنرال دوگل درباره خودمختاری این کشور در دهه ۶۰ می‌گذرد. امیل ۱۲ ساله، دانش‌آموزی است با هوش معمولی که با پدرش؛ فردی مرموز و خشن و مادرش؛ زنی مطیع و ترسو زندگی می‌کند. پدری که همزمان که پسر را مورد خشونت قرار داده در نظر او یک قهرمان است؛ چترباز و فوتبالیستی ملی، تشکیل دهنده یک گروه موسیقی معروف (گروهی که باعث شهرت ادیت پیاف شد)، یک قهرمان جودو، مشاور مخصوص ژنرال دوگل، جاسوس سازمان سیا.

درجهت عکس

نماد زنده انزلی

انزلی را بدون پرواز کاکایی‌ها و غوغای آنها نمی‌توان تصور کرد. این خویشاوندان بندر مه‌آلود را همه جا می‌توان دید. از ساحل و دریا تا برفراز پل‌های تاریخی شهر. آنها نماد زنده شهر انزلی هستند. حال و هوای این روزهای بندرانزلی با مرغان مهاجری که همچنان وفادارانه به این سو می‌آیند و روزهایی زیبا را به ساحل، اسکله و ساکنان شهر هدیه می‌دهند.

عکس: الهه فتاح/ باشگاه خبرنگاران

جهان

گورستان خودرو

■ سیل اخیر و مرگبار اسپانیا، آسیب‌هایی جدی به شهر والنسیا وارد کرد که در پی آن ۱۳۷ هزار خودرو در خیابان‌ها به گل نشستند.

کیوآرکد را اسکن کنید

ایران

مهمان‌کشی

■ در نتیجه شکار سالانه یک میلیون پرنده، جمعیت پرندگان مهاجر در فریدونکنار ۶۰ تا ۷۰ درصد کاهش پیدا کرده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

هنر

اتاق مخفی یک نابغه

■ در زیرزمین کلیسای مدیچی در فلورانس، اتاقی وجود دارد که روزگاری محل اختفای میکل‌آنژ نابغه نقاشی ایتالیا بوده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

مقاومت

رژیم نابودگر محیط زیست

■ اسرائیل پس از یک سال تخریب گسترده محیط زیست غزه، قصد حضور در کنفرانس سازمان ملل درباره تغییرات اقلیمی را داشت!

کیوآرکد را اسکن کنید

پرتره

مهمت اُز، چهره مشهور تلویزیونی مسئول اداره سلامتی آمریکایی‌ها شد!

چهره

بازی با سلامت!

دونالد ترامپ، مهمت اُز، پزشکی که بیشتر برای اجرای برنامه‌های تلویزیونی شهرت دارد را برای مدیریت سازمان قدرتمند «مدیکر» که بیمه سلامتی میلیون‌ها آمریکایی را اداره می‌کند، برگزید. ترامپ در اطلاعیه معرفی او گفته: «هیچ‌کس به اندازه دکتر اُز برای این که سلامت را به آمریکا بازگرداند شایسته و توانمند نیست.» دکتر اُز که یک جراح است، پیش از کسب شهرت فعلی خود، در برنامه اپراوینفری بخش تازه‌های سلامت را اجرا می‌کرد اما بعدها برنامه تلویزیونی خود را راه انداخت. او با انتقاد بخشی از جامعه پزشکی آمریکا روبه‌روست که می‌گویند دکتر اُز توصیه‌های سلامتی نادرستی درباره کاهش وزن و داروهای مرتبط با آن ارائه می‌کند و از درمان‌های «معجزه‌آسا» سخن می‌گوید؛ از جمله درمان کووید با داروی مالاریا که در دوران نخست شیوع ویروس کرونا از آن سخن گفته بود.

می قلماوی به دلیل حمایت از فلسطین، از فیلم گلادیاتور حذف شد

نکته

تاوان شرافت

کاربران شبکه‌های اجتماعی از سازندگان «گلادیاتور ۲» به دلیل حذف تمامی سکانس‌های بازیگر مصری-فلسطینی «می قلماوی» که انتظار می‌رفت نقش مهمی در این بلاک‌باستر داشته باشد، به شدت انتقاد کردند. در این فیلم قلماوی به ندرت صحبت می‌کند و حضور کوتاهی در پس‌زمینه دارد. بسیاری از کاربران معتقدند که حمایت قلماوی از فلسطین و اعتراض او به حملات اسرائیل به غزه باعث حذف او شده است. با این حال تهیه‌کنندگان فیلم تا این لحظه پاسخی به این اعتراضات نداده‌اند. در واکنش به این اقدام بحث‌برانگیز، کاربران رسانه‌های اجتماعی حذف قلماوی را به شدت محکوم کردند. بسیاری بر این باورند که حمایت علنی این هنرپیشه از غزه دلیل این حرکت سازندگان است.

پپ گواردیولا با منچسترسیتی یک سال دیگر تمدید می‌کند

خبر

اسطوره می‌ماند

در حالی که پیش از این زمزمه‌هایی مبنی بر احتمال خروج گواردیولا از من‌سیتی با پایان قراردادش در انتهای فصل جاری شنیده می‌شد، او قبول کرده یک سال دیگر به کارش در ورزشگاه اتحاد ادامه دهد و به این ترتیب سرمربی اسپانیایی تا پایان فصل ۲۰۲۶-۲۰۲۵ هدایت آبی‌پوشان شهر منچستر را برعهده خواهد داشت. با این شرایط دوران مربیگری گواردیولا در منچسترسیتی که از سال ۲۰۱۶ آغاز شد، به ۱۰ سال خواهد رسید و او این فرصت را خواهد داشت که جایگاه خود را به عنوان پرافتخارترین سرمربی تاریخ این تیم بیش از پیش تثبیت کند. گواردیولا از ابتدای حضورش در منچسترسیتی تا به امروز شش بار قهرمان لیگ برتر انگلیس شده که چهار بار آن به صورت متوالی در سال‌های اخیر بوده که از این حیث نیز یک رکورد محسوب می‌شود.